

Спроба поєднаного викладання фізіології і патології системи дихання

Панасюк Є.М., Корзюк Л.С., Федорів Я.М., Онищенко Ю.В. *Фізіологія і патологія системи дихання* (Львів: Світ, 1992. - 216 с.).

Пошук оптимальних варіантів викладання питань фізіології тієї чи іншої функціональної системи у поєднанні з клінічними аспектами залишається актуальним і до тепер. У рецензованому посібнику висвітлено фізіологічні особливості бронхолегеневої системи, основи функціональних досліджень системи дихання, клінічні прояви патології дихання.

В главі I «Фізіологія системи дихання» подаються короткі анатомо-фізіологічні особливості апарату зовнішнього дихання. Суттєво, що автори в цьому розділі подають методи визначення вентиляційної функції легень, способи обробки та загальну характеристику показників дихання. Засвоєнню матеріалу будуть сприяти запитання для самостійної підготовки і, особливо, фізіологічні задачі. В главі II «Патофізіологія системи дихання» детально викладено питання патогенетичних механізмів дихальної недостатності та основні форми порушення дихання. Клінічні прояви легеневої патології викладено з врахуванням метаболічних змін в організмі. На нашу думку, цю главу доцільно було б завершити питаннями для самоперевірки.

Особливий інтерес містить глава III «Клініка захворювань бронхолегеневої системи». Вміле поєднання основних діагностичних критеріїв, етапів діагностичного пошуку при хронічному бронхіті, гострій та хронічній пневмоніях, бронхіальній астмі завершується прикладами ситуаційних клінічних задач та еталонів їх розв'язання. Наявність міждисциплінарних зв'язків у викладенні матеріалу, уніфікація в термінології сприятимуть розумінню і засвоєнню клінічного матеріалу. Цей розділ можна розглядати як вступ до клінічної фізіології, вдало доповнений кольоровими ілюстраціями, які віддзеркалюють порушення легеневої функції.

Наявність в книзі глави IV, в якій тлумачаться основні терміни та поняття, а також надані контрольні задачі, значно полегшить студентам опанування викладеного матеріалу. Як позитивне зазначимо подання довідкових таблиць та схем норми і порушення, наприклад, кислотно-лужного балансу, кількісної оцінки показників зовнішнього дихання, основних показників спірограм тощо. Узагальнююча таблиця «Умовні позначення і скорочення, які використовуються в фізіології та патології дихання» українською, російською та англійською мовами є логічним завершенням рецензованого посібника.

Застосування логіко-математичного методу в обробці даних, використання сучасної наукової інформації, систематизованість і науковість викладу — ось що вигідно відрізняє рецензовану книгу. Відмова авторів від другорядного довідкового матеріалу, стислий виклад тих питань, про

які студент вже має поняття із оптимальною. Вона добре ілюструє

Разом з тим хотілося би віддати

увага приділяється хронобіології як такого, взагалі, і в легенях, при перевиданні книги і включення розвитку бронхолегеневої системи

В цілому книжкові полиці наповнені цікавою, змістовною і дуже

які студент вже має поняття із загальних курсів, робить навчальну книгу оптимальною. Вона добре ілюстрована і читається з великим інтересом.

Разом з тим хотілося би відзначити, що останнім часом в науці значна увага приділяється хронобіологічній організації патологічного процесу, як такого, взагалі, і в легенях, зокрема. Це бажано прийняти до уваги при перевиданні книги і включити до неї главу під назвою «Аномалії розвитку бронхолегеневої системи».

В цілому книжкові полиці науковця, викладача та студента поповнилися цікавою, змістовною і дуже потрібною книгою.

В.П.Лішак